

Στέλιος Μάινας

Το βιβλίο μου μιλάει για τη διαχείριση του πόνου

Συνέντευξη στον **Τάσο Ρέτζιο**

Μπορεί τον **Στέλιο Μάινα** να τον έχουμε εκτιμήσει για τις υποκριτικές του ικανότητες, τόσο στο θέατρο όσο και στο σινεμά, αλλά η πρόσφατη έκδοση του βιβλίου του «**Να θυμηθώ να παραγγείλω**» από το «**Μεταίχμιο**», έρχεται να αποδείξει πως θα πρέπει να τον υπολογίσουμε, πλέον, και ως έναν πολύ μεστό και ουσιαστικό αφηγητή και λογοτέχνη.

Όχι μόνο αυτό, όμως, γιατί ο Μάινας τολμάει και πιάνει ένα θέμα που σίγουρα πολλοί θα ήθελαν να το αποφύγουν, έτσι κοφτερό σαν λεπίδι που είναι κι έτσι διχαστικό και πολωτικό που μοιάζει. Άλλωστε και την Άννα, την ηρωίδα του, την πρωτοσυναντάμε έγκλειστη στη φυλακή, αποτέλεσμα της «δράσης» της, όταν υπηρετούσε ως γιατρός σε δημόσιο νοσοκομείο. Η Άννα, βοηθούσε ασθενείς με ανίατες και επίπονες ασθένειες να «φεύγουν», θεωρώντας ότι αυτή η ενεργητική ευθανασία ήταν μια πράξη ενσυναίσθησης, κατανόησης και γενναιοδωρίας.

«Επέλεξα ένα πολύ κομβικό θέμα που σε όλη την Ευρώπη είναι θέμα μ' ένα μεγάλο ερωτηματικό, ένα ιδιαίτερα υπαρξιακό θέμα», λέει ο Στέλιος Μάι-

νας. «Και το επέλεξα ακριβώς επειδή τα υπαρξιακά ζητήματα είναι ζωής και θανάτου και θα μας απασχολούν για πάντα, διότι αφορούν ζητήματα της ανθρώπινης μας ύπαρξης και της θέσης μας στη Γη. Επέλεξα ένα πολύ ακραίο ζήτημα για την βιοηθική και την ευθανασία, την οποία, ξέρετε, μόνο τέσσερις ευρωπαϊκές χώρες την έχουν επιτρέψει. Είναι ένα ζήτημα που μπαίνει όλο και πιο έντονα, αφού υπάρχει το ζήτημα της διαχείρισης του πόνου. Θα έλεγα, λοιπόν, ότι το θέμα του βιβλίου είναι η διαχείριση του πόνου, σωματικού και κυρίως ψυχικού. Γι αυτό και διάλεξα την ηρωίδα να είναι γιατρός, εκεί όπου το δίλημμα βρίσκεται σε πρώτο πλάνο, στην ιατρική επιστήμη».

Γιατί διαλέξατε γυναίκα για ηρωίδα, μια αφηγηματική πρόσκληση για έναν άνδρα συγγραφέα;

Διάλεξα να είναι γυναίκα γιατί αυτές είναι που θαυμάζω! Και επιπλέον έτσι μπορώ να τη δω με αντικειμενικότητα. Ήταν ένα σοβαρό στοίχημα, αν θα γίνει πιστευτό, μιας και η αφήγηση είναι σε πρώτο πρόσωπο.

Στο μυθιστόρημα η έννοια του καλού και του κακού είναι συνέχεια σε διαπραγμάτευση, οι ήρωες βρίσκονται σχεδόν πάντα σ' αυτήν την ισορροπία...

Ακριβώς, όπως έτσι είναι και η ζωή. Ξέρετε αυτό το έχω βιώσει από το θέατρο, από τα μεγάλα κείμενα, από τον

Σέξπιρ, τον Τσέχοφ... Αυτή η έννοια καλού και κακού που η αξιοπιστία της διακυβεύεται συνεχώς, είναι κυρίαρχη στα μεγάλα κείμενα, τα οποία, ωστόσο, δεν δίνουν ποτέ απαντήσεις. Το βιβλίο μου, βέβαια, δεν ανήκει σ' αυτά τα μεγάλα κείμενα, αλλά είναι κι αυτό δομημένο μ' αυτό τον τρόπο, δεν δίνει απαντήσεις, βάζει τα ερωτήματα...

Η «Φόνισσα» και ο Παπαδιαμάντης είναι αναφορές που και ευκρινείς είναι και δομικές σε όλη την ιστορία...

Ακριβώς έτσι είναι. Ο Παπαδιαμάντης είναι ένα μεγάλο σημείο αναφοράς για όλους μας. Για την τέχνη της αφηγηματικότητας του, για τον πλούτο της φαντασίας του και για τη συνειδητοποίηση του γεγονότος ότι πάντα η πραγματικότητα υπερβαίνει οποιαδήποτε φαντασία.

Μέσα από την ηρωίδα, τις αναμνήσεις της, τη σύγκριση με την τωρινή εποχή, αλλά και το φόντο της ιστορίας, τοποθετείτε μια μελαγχολική διάσταση αναπόλησης της δικής σας γενιάς;

Ήθελα το φόντο μιας ραστώνης μέσα στην οποία πέρασε μια διαφορετική νεότητα από τη σημερινή και η οποία φταίει για την πορεία των πραγμάτων σήμερα – αυτή είναι η δική μου γενιά. Το φόντο είναι μια φανταστική περίοδος που όλοι οι Έλληνες πιστεύαμε ότι το αύριο ξημερώνει πολύ αισιόδοξο και σίγουρο και δεν προετοιμαζόμασταν, ήμασταν πολύ αθώοι. Η ηρωίδα είναι κάπως έτσι. Ανατρέχουμε πάντα στις περιόδους που γνωρίζουμε κι αυτήν γνώρισα και αφηγούμαι. Υπάρχει μια μεγάλη πορεία της ηρωίδας από τα παιδικά χρόνια μέχρι τώρα που γράφει και είναι η αποτίμηση αυτής της γενιάς.

Ακολουθείτε μια σχεδόν κινηματογραφική αφήγηση, ήταν αυτό κάτι ενσυνείδητο;

Ναι, βέβαια, γιατί, εκτός των άλλων, η εικόνα σε έναν ηθοποιό είναι εμποτισμένη μέσα του, με εικόνες σκέφτεται και μ' αυτές δημιουργεί.

Η συγγραφή έρχεται να συμπληρώσει όσα αφήνει ακάλυπτα το θέατρο;

Εμείς στο θέατρο ασχολούμαστε με κείμενα άλλων, με τις δικές τους μυθοπλασίες, είμαστε μεταπράτες. Η συγγραφή αντικαθιστά αυτήν την αδικία: να μην μπορείς να ερμηνεύσεις πράγματα που έχεις γράψει. Στο μυθιστόρημα σου ανοίγεται μια μεγάλη δυνατότητα προσωπικού ταξιδιού, χωρίς όρια, σύνορα και πας μόνο με όσα το δικό σου μυαλό σου αφήνει. Η περιπέτεια της γραφής είναι μαγική.

Η δική σας περιπέτεια της γραφής ήταν και επώδυνη, μιας και είναι το πρώτο σας μυθιστόρημα;

Η δυσκολία ήταν στο πώς να πω την ιστορία, αν δεν είναι κανείς πολύ οργανωμένος, η αφήγηση μπορεί να γίνει πολύ χαοτική. Αυτό που παραδίδω είναι ό,τι έχει μείνει από περίπου 500 σελίδες, έκοψα ένα μεγάλο κομμάτι για να είναι πιο στρωτή η αφήγηση. Αλλά δεν το πετάω, είναι παρακαταθήκη για κάτι άλλο. Αυτός ο κόσμος εύκολα μπορεί να μπει σε κάποιο άλλο βιβλίο. Αυτό, πάντως, που σε καθοδηγεί είναι η ιστορία σου κι έτσι ακολουθείς την πορεία του ήρωα σου. ■

...τα υπαρξιακά ζητήματα είναι ζωής και θανάτου και θα μας απασχολούν για πάντα, διότι αφορούν ζητήματα της ανθρώπινης μας ύπαρξης και της θέσης μας στη Γη...

